

Hrišćansko pripovedanje

1. Navedi jedan izvor odakle si našao materijal za priče za svaku od sledećih kategorija. Ispričaj priču iz svake kategorije:

a. Sveta istorija

Priče iz kategorije svete istorije su Biblijske priče. One se naravno nalaze u Bibliji.

Primer priče: Danilo 6

Pričao Danilu u Lavovskoj jami govori o njegovoj poslušnosti Bogu. Danilo je voleo da svakog dana priča sa Bogom i to je činio verno i javno tri puta na dan, svakog dana. Neki ljudi u carevoj palati nisu voleli Danila tako da su kovali plan da mu oduzmu život koristeći njegovo svetkovanje religije protiv njega. Ovi ljudi su prešli cara da izda zakon da ko god se bude molio drugom Bogu osim caru bude bačen u lavovsku jamu. Car je potpisao dekret i ljudi su otišli da uhvate Danila. Danilo nije promenio svoju naviku nego je nastavio da se pored otvorenog prozora moli Bogu kao što je to uvek činio. Kada su ljudi obavestili cara o onom što je Danilo činio, car je zažalio zbog dekreta, ali nije mogao da ga ukine. Naredio je da bace Danila u lavovsku jamu govoreći mu da će ga njegov, Danilov Bog, izbaviti. Car je proveo noć posteći i nije mogao zaspati. Rano sledećeg jutra, on je otišao do lavovske jame i pronašao živog Danila. Danilo mu je rekao da je Bog poslao svoje anđele da zatvore usta lavovima tako da ga nisu povredili. Zbog onoga što su učinili ljudi koji su skovali zamku za Danila, bili su bačeni zajedno sa svojim porodicama u lavovsku jamu gde su bili i ubijeni od lavova. Odanost Božjoj volji od Božjih ljudi će uvek osigurati zaštitu Njegovih ljudi.

b. Crkvena istorija

Priče iz kategorije crkvene istorije su događaji vezani za početke Hrišćanske Adventističke Crkve.

c. Priroda

Knjige o prirodi prilagođene za mlađe uzraste su odlični materijali za ovu grupu priča. Priče mogu da se bave životom pingvina, pčela, mrava i žaba i da budu veoma zanimljive. Konsultuj enciklopediju za detalje ili proveriti knjige iz tvoje lokalne biblioteke.

d. Priča o ličnosti

Priča o ličnosti je priča o jednoj osobi. To može biti neka poznata ličnost, neka nepoznata ili neko koga vi poznajete. Izaberi priču koja pokazuje dobar karakter. Takođe možeš ispričati priču o nekome sa lošim karakterom, ali budi *potpuno siguran* da si izneo posledice loših izbora te osobe.

Enciklopedija, knjiga, novine, članak iz časopisa ili iz ličnog iskustva su odlični materijali za ove priče. Knjižara Preporod takođe ima odlične priče pred spavanje o ličnostima.

e. Očigledne pouke sa vizuelnim pomagalima

Očigledna pouka je priča koja upozorava druge o ishodima određenih ponašanja u primerima onih koji su išli tim putem. Biblijske priče su Isav, Valamov magarac i car Saul su odlični primeri. Osim Biblijskih priča, tu su i van biblijske priče koje pokazuju u životima likova koje su posledice njihovih izbora.

Nakon biranja priče, trebaš da izabereš vizuelna pomagala. Vizuelno pomagalo može biti bilo šta iz priče, ali što je pomagalo usredsređenije na priču, to je bolje.

2. Za priče iznad, koje si ispričao, uradi sledeće:

a. Ispričaj priču deci mlađima od šest godina barem za barem tri minute

Ponudi se da ispričaš priču predškolskom razredu u Subotnoj Školi u tvojoj crkvi, ili ako tvoja crkva iznosi dečju priču za vreme drugog dela, ponudi se da je tada ispričaš. Takođe možeš da ponudiš da deci ispričaš priče za vreše evangelizacije.

b. Ispričaj priču grupi dece starosti od 10 do 12 godina za barem pet minuta

Ponudi se da ispričaš priču školskoj deci u tvojoj crkvi ili ispričaj priču oko logorske vatre na vašem sledećem kampovanju. Takođe možeš da ispričaš priču kao deo duhovnog dela na sastanku izviđača.

3. Napiši konturu priče koji ćeš ispričati.

Kontura je hijerarhijska organizacija ideje – u ovom slučaju, priče. Glavne teze konture bi trebale da uključuju uvod, opis konflikta, kako ličnosti reaguju na konflikt, kako se konflikt rešio i događaji koji su usledili nakon rešenja.

1. Uvod

- a. Gde i kada
- b. Opis pozitivnog lika

2. Konflikt

- a. Opis negativnog lika
- b. Priroda konflikta

3. Reakcija na konflikt

- a. Šta negativan lik čini
- b. Šta pozitivan lik čini

4. Rešenje

- a. Kako se rešio konflikt

5. Zaključak

- a. Šta se desilo negativnom liku
- b. Naučene pouke

4. Navedi kako i pod kojim okolnostima materijal treba da se izmeni za sledeće:

a. Pričanje priče u prvom, drugom i trećem licu

i. Prvo lice

Priča ispričana u prvom licu je takva gde se koriste reči „ja“, „mi“, „sam“ i „smo“. To je priča o tebi samom. Ove priče su među najunosnijim zato što dolaze iz pripovedačevog ličnog iskustva – i publika *zna* to.

Primer priče

Odrasla **sam** sa tri sestre i jednim bratom u malom gradu zvanom Braunov grad gde **sam** odlazila u crkvu i školu sa svom drugom decom iz **mog** komšiluka. **Naši** roditelji su nam svakog dana rekli da se iz škole vraćamo pravo kući i da se ne zadržavamo na putu. Živeli **smo** kilometar i po od škole i ako bi brzo hodali, mogli bi da se vratimo do kuće za trideset minuta.

Posebno ovog dana, odlučila sam da ne želim da se vratim ranije kući nego da odem sa svojom prijateljicom do Gošena da posetim njenu baku. Obećala mi je da se nećemo dugo zadržati jer je trebala samo nešto da pokupi kod bake da ponese kući. Kada smo tamo stigle, primetila sam drvo indijske urme koje je bilo načičkano plodom. Nabrali smo malo da probamo i otkrila sam da je slatko, pa sam zaželela da ponese malo i mojim sestrama i bratu. Zabavljale smo se berući indijsku urmu i šta god drugo da smo našli da beremo. Nismo ni primetile da je već prošlo dva sata i shvatila sam da sam u nevolji. Otrčale smo kući, ali na moju nesreću, moja mama me je već čekala a sve moje sestre i brat su već stigli kući. Tog dana, iako sam im objasnila i donela indijske urme, dobila sam batine za pamćenje zbog toga što nisam poslušala moje roditelje.

ii. Drugo lice

Priča koja se priča u drugom licu je ona gde se reč „ti“ koristi. Dobar način da se ispriča priča u drugom licu je da se publika zamoli da zatvori oči i zamisli određene tačke u priči: „Zamisli kako šetaš kroz šumu. Možeš da čuješ ptice kako cvrkuću. Možeš da osetiš nežni povetarac na svom licu.“ Biblijske priče mogu dobro da se iskoriste za ovu vrstu pričanja i mogu lako da uvuku slušaoce u priču. Ovo može da im pomogne da bolje saosećaju sa ljudima u priči i lekcijama koje one prenose. Prebaci priču u drugo lice kada želiš da pokreneš maštu tvojih slušalaca.

iii. Treće lice

Priča ispričana u trećem licu je priča ispričana o nekom drugom. Slaba tačka pripovedanja u trećem licu je da slušaoci pretpostavljaju da nemaš ličnog iskustva u ovome, pa zato nisu potpuno uključeni u nju (kao što su u drugom licu). Ipak, ova vrsta priče ima svoje mesto. Ako pripovedaš priču o nekome koga poznaju slušaoci (ili su čuli za njega/nju), bilo bi važno da se ostavi u trećem licu.

Primer priče

U Bibliji postoji priča o čoveku koji je verovao da čini dobro time što ubija sve one koji propovedaju da je Isus Bog. Učenici i mnogi drugi vernici znali su za ovog čoveka i plašili se njega. Jednog dana, ovaj čovek (kojeg Biblija zove Savle) bio je na putu za Damask da bi doneo neke od tih ljudi u Jerusalim kao zatvorenike. Kako se približavao Damasku, bio je zaustavljen od jarkog svetla koje je delovao da sija sa neba i čuo je glas koji ga pita zašto ga goni. On je bio toliko uplašen da je dršćući pao na zemlju i oslepljen svetlom pitao: „Ko si ti Gospode?“. Glas mu je dao određena uputstva i kada ih je ispunio, dobio je vid i postao obraćeni Hrićanin koji je snažno propovedao sa mnogo energije do kraja svoga života, propovedajući jedinog pravog Boga svima kojima je mogao do svoje smrti.

b. Različiti slušaoci, starosti i svrhe

Mala deca nemaju strpljenja da sede za vreme duge priče, tako da se postaraj da je kratka. Dobro je ukoliko ih uključiš u priču. Neka ustanu i *rade* nešto, možda da pokažu kako pingvin šeta (pokaži im kako i neka oni to isto pokažu) ili za šta god drugo možeš da ih motivišeš da urade što bi pomoglo tvojoj priči da napreduje.

Postaraj se da tvoj rečnik odgovara rečniku slušalaca. Svrha pripovedanja nije da bi pokazao kako si pametan, nega da bi preneo ideju. Ako koristiš dugačke reči kod četvorogodišnje dece, očekuj začuđen pogled praćen vrpoljenjem a zatim urnebesom. Starija deca će se osećati da ih tretiraš kao malu decu ako budeš od njih tražio da ti pokažu kako ptica leti. „Ma daj! to je nešto što rade prvaci!“ Možda to ne bi rekli, ali sigurno misle to (a neki će i reći!)

Možeš da koristiš jednu priču kako bi istakao više od jedne tačke naglašavajući njene različite delove. Priča o Joni može da se koristi da bi se naglasila poslušnost, kako ne možemo bežati od Boga, Božja ljubav prema drugim ljudima ili koliko je ogroman kit. Svaka od ovih tačaka može da se istakne ukoliko se naglašavaju njeni različiti delovi.

c. Skraćivanje priče

Ima mnogo razloga zašto bi neko skratio dugačku priču, uključujući moć pažnje tvojih slušalaca, tačku koju želiš da naglasiš, ili količinu vremena koju imaš odvojenu za pričanje te priče. Priče mogu da se skrate preskakanjem detalja, uklanjanjem pod-priča, uskraćivanjem pozadinskih informacija ili bilo kojom kombinacijom navedenih stvari.

U ovom slučaju, možeš da uključiš vizuelna pomagala koja će pomoći deci da zapamte priču i razlog zašto si je ispričao. Uključi roditelje da nastave tu priču tokom sedmice u porodičnim bogoslužjenjima, posebno ukoliko je priča Biblijska – i oni bi takođe mogli da je proučavaju tokom sedmice.

d. Produživanje priče

Produžavanje priče može da se postigne time što se dodaju detalji, pod-priče, uključivanje pozadinskih informacija ili bilo koja kombinacija navedenih načina. Možda će biti neophodno da se uključi pozadinska informacija kako bi slušaoci mogli da razumeju zašto likovi donose određene odluke. Nekada ćeš biti zamoljen da okupiraš pažnju slušalaca dok se ne spremi sledeći deo programa (dešava se to). Potreban je određeni nivo sposobnosti pripovedanja da bi se produžila priča a da u isto vreme ostane interesantno.

5. Reci zašto je važan glavni cilj u pričanju priče. Reci kako možeš dostići dobar vrhunac priče.

Ukoliko priča nema cilj, ona je beskorisna zabava. Ukoliko ima cilj, ona može da pouči lekciji ili prenese poruku. Često, ona to može da postigne a da „ne smara“. Dobri pripovedač može da prenese poruku ili pouku a da slušaoci nisu ni pretpostavili da im se nešto poručuje.

Cilj takođe može da bude i radi učenja. Pričanje priče o Biblijskom liku ili crkvenom vođi može da pouči slušatelje o načinu života, razmišljanja i karakteru ličnosti. Životna lekcija ili poruka priče ne mora uvek da ima cilj. Propovednik koristi priče u svojoj propovedi iz više razloga i nekada je to samo da bi zadržao pažnju svojih slušalaca, a češće da bi pokrenuo osećanja i razmišljanje slušalaca da prate njegove korake. Isto je i sa pripovedačem, tvoj cilje je možda drugačiji, ali na kraju krajeva, deca bi trebala da mogu sama da ti kažu šta su naučili iz tvoje priče a da im ti ne kažeš. Ako to nije slučaj, potrošio si i svoje i njihovo vreme.

6. Ispričaj jednu priču o stranim misionarima, ne kraću od pet minuta.

Postoje mnoge dobre priče o Adventističkim misionarima. Ukoliko ste dečji učitelj, možda bi ste mogli da odvojite malo vremena svake subote da čitate deo po deo iz neke knjige o životu misionara. Pokušajte da nađete priču iz misijskog polja koje je tog tromesečja u fokusu subotne škole.

7. Ispričaj jednu priču o zdravstvenim principima.

Ovo je dobro da se iznese iz ličnog iskustva ili ako ne, onda iz drugih izvora. Mnogi ljudi imaju priče o tome kako su probali cigarete pa se razboleli. Priča o Danilovom odbijanju da jede sa carevog stola je takođe odličan izvor.

Primer priče

Ovo je priča o malom dečaku koji je voleo slatkiše i nije poslušao upozorenje svoje bake da ne jede više od jednog slatkiša na dan. Baka, koja je znala za njegovu ljubav prema slatkišima, sakrila ih je u nekoj od polica. Nije prošlo mnogo vremena dok nije otkrio gde su slatkiši bili sakriveni. Jednog dana kada je zaspala, on se popeo na stolicu i skinuo teglu slatkiša od njegove bake kako bi se nasladio. Planirao je da uzme samo jedan, ali svaki slatkiš postojao je samo još jedan, sve dok tegla nije bila skroz prazna. Kada je shvatio da je tegla bila prazna, sakrio ju je iza kutije sa kornfleksom kao da se ništa nije desilo. Te noći on nije mogao da zaspasi zato što ga je bolelo stomak. Plakao je od bola i kada ga je baka pitala šta je bilo, on je samo rekao da ga boli stomak. Mudra baka je otišla da proveri teglu sa slatkišima. Kada ju je našla i videla da je prazna, znala je šta ga muči. Dala mu je čaj da ublaži njegove bolove u stomaku a kada se probudio sledećeg jutra video je da je baka postavila teglu za

slatkiše na kuhinjski sto. On je shvatio da je baka saznala. Ona je popričala sa njim u vezi neposlušnosti i kako je njegovo zdravlje bilo povređeno zato što nije bio poslušan njoj i da je takođe bio neposlušan Bogu.